

	แผนการจัดการเรียนรู้	หน่วยที่ 2
	ชื่อวิชา การเมืองการปกครองของไทย	สัปดาห์ที่ 3-4
	ชื่อหน่วย การเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา	จำนวน 6 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

อาณาจักรอยุธยามีอาณาเขตอันกว้างขวางกว่าเดิม ทำให้เกิดปัญหาในด้านการปกครองมีจุดอ่อนอยู่มากมาย จำเป็นต้องมีการปฏิรูปการปกครองใน พ.ศ. 1998 เพื่อให้เกิดความมั่นคงและปลอดภัย การปฏิรูปได้ยึดหลัก 3 ประการ คือ หลักการตั้งอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง หลักการแบ่งแยกหน้าที่และหลักการถ่วงดุลอำนาจ นอกจากนี้ยังมีการจัดระเบียบระบบศักดินาเพื่อกำหนดหน้าที่ขอบข่ายความรับผิดชอบ สิทธิ แหล่งอำนาจและฐานะของชนชั้นในสังคมอยุธยา

สาระการเรียนรู้

1. ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์
2. สภาพทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสังคม
3. ระบบกฎหมาย
4. ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ
5. การปฏิรูปการปกครองสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายการเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงศรีอยุธยาได้
2. วิเคราะห์การเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงศรีอยุธยาได้
3. ประยุกต์ความรู้วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงศรีอยุธยาได้

สมรรถนะประจำหน่วย

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา
2. วิเคราะห์การเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา
3. เห็นคุณค่าในวิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา

เนื้อหา

ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์

อาณาจักรอยุธยาเกิดขึ้นหลังอาณาจักรไทยอื่น ๆ กล่าวคืออาณาจักรสุโขทัย ก่อตั้งในปี พ.ศ. 1781 และอาณาจักรล้านนา ก่อตั้งปี พ.ศ. 1839 ในขณะที่อยุธยาสถาปนาอาณาจักรในปี พ.ศ. 1893 แต่กลับมีอำนาจ มีความเจริญรุ่งเรืองและมีอายุยืนนานกว่าอาณาจักรไทยอื่นใด นอกจากนั้นอาณาจักรอยุธยาได้มอบคุณประโยชน์ทางวัฒนธรรมมากมาย ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองการปกครองแก่อาณาจักรไทย

บริเวณที่ตั้งของอยุธยาเป็นดินแดนเก่าแก่แห่งหนึ่ง เคยมีเมืองเก่าซึ่งเรียกกันว่า เมืองอโยธยา ตั้งอยู่ปากฝั่งตะวันออกแถบวัดพนัญเชิง สันนิษฐานว่าเมืองอโยธยาตั้งขึ้นมาก่อนการสถาปนากรุงศรีอยุธยาประมาณ 200 ปี เคยเป็นชุมชนที่มีผู้คนอาศัยอยู่หนาแน่นมีความอุดมสมบูรณ์และเจริญรุ่งเรืองมาเป็นเวลายาวนาน

สภาพการที่อยุธยามีพื้นฐานที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรมและด้านกำลังทหารตั้งแต่แรกตั้งอาณาจักร ทำให้อยุธยาสามารถสร้างความเป็นปึกแผ่นและแผ่ขยายอาณาจักรออกไปได้อย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นว่าเพียงชั่วระยะเวลาประมาณ 90 ปี หลังจากการก่อตั้งอยุธยาก็สามารถทำลายศูนย์อำนาจจากการเมืองที่สำคัญในขณะนั้นให้หมดอำนาจไปถึง 2 อาณาจักร คือ อาณาจักรเขมร (พ.ศ. 1974) และอาณาจักรสุโขทัย (พ.ศ. 1981) อีกทั้งยังได้ก้าวขึ้นมาเป็นศูนย์อำนาจทางการเมืองของคนไทยในแถบลุ่มน้ำเจ้าพระยาทั้งตอนบนและตอนล่าง นับจากนั้นเป็นต้นมาอยุธยาได้ครองความเป็นผู้นำมาจนถึงปี พ.ศ. 2310 จึงล่มสลายไป นับเป็นการสิ้นสุดของอาณาจักรอยุธยาที่มีอายุยืนนานถึง 417 ปี

คุณธรรมและจริยธรรมที่สอดแทรก

1. ความมีวินัย
2. ความรับผิดชอบ
3. ความซื่อสัตย์สุจริต
4. ความสนใจใฝ่รู้
5. ความรักสามัคคี
6. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน

1. ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์รายวิชาและรายละเอียดของเนื้อหาวิชา
2. ผู้สอนถามเกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน

ขั้นการสอน

1. ผู้สอนบรรยายเนื้อหาตามหัวข้อสาระการเรียนรู้ พร้อมฉาย PowerPoint
2. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเสนอแนะ
 - ให้ผู้เรียนค้นคว้าว่าในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ มีการปรับปรุงขอบเขตอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของ “จตุสดมภ์” ให้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพบ้านเมืองที่ได้แผ่กว้างออกไปในแต่ละกรมอย่างไร
 - ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม แล้วส่งตัวแทนจับสลากหัวข้อ
 - 2.1 กรมเวียง หรือ กรมนครบาล
 - 2.2 กรมวัง หรือ ธรรมาธิกรณ์
 - 2.3 กรมคลัง หรือ โภษาธิบดี
 - 2.4 กรมนา หรือ เกษตราธิการ
 - เมื่อจับสลากได้หัวข้อแล้ว ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันศึกษา ค้นคว้า ตามหัวข้อที่ได้รับ แล้วส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งสรุปจัดทำเป็นรายงานส่งต่อไป

ขั้นสรุป

1. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระการเรียนรู้
2. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน วิชา **การเมืองการปกครองของไทย** (อาจารย์สุมาลี โฆษิตนธิกุล) ของสำนักพิมพ์จิตร์วัฒน์ (JW)
2. PowerPoint
3. กิจกรรมเสนอแนะ
4. กิจกรรมเสริมประสบการณ์

การวัดผลและประเมินผล

1. แบบทดสอบหลังเรียน
2. แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานและคุณธรรม จริยธรรม
3. แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม
4. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงาน และคุณธรรม จริยธรรม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ชื่อ (นาย/น.ส).....ระดับชั้น.....

ลำดับ	พฤติกรรมที่ประเมิน	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
		3	2	1	
1	การแต่งกายเหมาะสมกับการทำงาน				ความหมายของระดับคะแนน 3 = ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่ต้องมีการชี้แนะ หรือตักเตือน 2 = ปฏิบัติบ้างในบางครั้ง จาก การเชิญชวน หรือชี้แนะ 1 = ต้องสั่ง บังคับ ว่ากล่าวหรือ ตักเตือน ถึงจะปฏิบัติ หรือมักจะ ปฏิบัติในทางที่ผิดเสมอ เกณฑ์การประเมิน 26 – 30 คะแนน = ดีมาก 21 – 25 คะแนน = ดี 16 – 20 คะแนน = พอใช้ 0 – 15 คะแนน = ปรับปรุง
2	ความระมัดระวังในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือ	
3	การใช้อุปกรณ์เครื่องมือที่เหมาะสมกับงาน	
4	การใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล	
5	การจัดเก็บและบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องมือ หลังการใช้งาน	
6	การจัดท่าทางในการทำงานของร่างกาย ได้อย่างเหมาะสมกับลักษณะงาน	
7	ทักษะในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือ	
8	ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับ มอบหมาย	
9	การเคารพในสิทธิของผู้อื่น	
10	การมีมนุษยสัมพันธ์และมีน้ำใจต่อผู้อื่น	
	รวม (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)				

บันทึก.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

ใบงานที่.....เรื่อง.....

กลุ่มที่.....ระดับชั้น.....ห้อง.....

ลำดับ	รายการประเมิน	คะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน				
2	การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ				
3	การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย				
4	การประเมินผลและปรับปรุงผลงาน				
	รวมคะแนนทั้งหมด				

ผู้ประเมิน.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน
 - 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานอย่างชัดเจน
 - 2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน
 - 1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน
2. การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ
 - 3 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง และตรงตามความสามารถของสมาชิกทุกคน
 - 2 คะแนน = กระจายงานได้ทั่วถึง แต่ไม่ตรงตามความสามารถ
 - 1 คะแนน = กระจายงานไม่ทั่วถึง
3. การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
 - 3 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายตามเวลาที่กำหนด
 - 2 คะแนน = ทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย แต่ช้ากว่าเวลาที่กำหนด
 - 1 คะแนน = ทำงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย
4. การประเมินผลและปรับปรุงผลงาน
 - 3 คะแนน = สมาชิกทุกคนร่วมปรึกษาหารือ ติดตาม ตรวจสอบ และปรับปรุงผลงานเป็นระยะ
 - 2 คะแนน = สมาชิกบางส่วน มีส่วนร่วมปรึกษาหารือแต่ไม่ปรับปรุงผลงาน
 - 1 คะแนน = สมาชิกบางส่วน ไม่มีส่วนร่วมปรึกษาหารือและไม่ปรับปรุงผลงาน

ระดับคะแนน

9-12 = ดี, 5-8 = พอใช้ และ 0-4 = ควรปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ใบงานที่.....เรื่อง.....

กลุ่มที่.....ชั้น.....ห้อง.....

รายชื่อสมาชิก 1. 2. 3.
4. 5. 6.

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			ข้อคิดเห็น
		3	2	1	
1	การเตรียมความพร้อม				
2	เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน				
3	รูปแบบการนำเสนอ				
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
5	การรักษาเวลา				
6	ความสนใจของผู้ฟัง				
	รวมแต่ละรายการ				
	รวมคะแนนทั้งหมด				

ผู้ประเมิน.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การเตรียมความพร้อม

3 คะแนน = มีการจัดเตรียมสถานที่ สื่อ / อุปกรณ์ไว้อย่างพร้อมเพียง

2 คะแนน = มีสื่ออุปกรณ์พร้อม แต่ขาดการจัดเตรียมสถานที่

1 คะแนน = สื่อ และอุปกรณ์ไม่เพียงพอ

2. เนื้อหาสาระครอบคลุมชัดเจน

3 คะแนน = มีสาระสำคัญครบถ้วน ตรงตามจุดประสงค์

2 คะแนน = สาระสำคัญไม่ครบถ้วน แต่ตรงตามจุดประสงค์

1 คะแนน = สาระสำคัญไม่ตรงตามจุดประสงค์

3. รูปแบบการนำเสนอ

3 คะแนน = มีรูปแบบการนำเสนอที่เหมาะสม มีการใช้เทคนิคที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ นำวัสดุในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด

2 คะแนน = มีเทคนิคการนำเสนอที่แปลกใหม่ ใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอที่น่าสนใจ แต่ขาดการประยุกต์ใช้วัสดุท้องถิ่น

1 คะแนน = เทคนิคการนำเสนอไม่เหมาะสมและไม่น่าสนใจ

4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม

3 คะแนน = สมาชิกทุกคนมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

2 คะแนน = สมาชิกส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

1 คะแนน = สมาชิกส่วนน้อยมีบทบาทและมีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่ม

5. การรักษาเวลา

3 คะแนน = ดำเนินกิจกรรมได้ตามเวลาที่กำหนด

2 คะแนน = ดำเนินกิจกรรมเร็วกว่าเวลาที่กำหนด

1 คะแนน = ดำเนินกิจกรรมช้ากว่าเวลาที่กำหนด

6. ความสนใจของผู้ฟัง

3 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 90 สนใจ และให้ความร่วมมือ

2 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 70 – 90 สนใจ และให้ความร่วมมือ

1 คะแนน = ผู้ฟังร้อยละ 70 สนใจ และให้ความร่วมมือ

ระดับคะแนน

- 13 – 18 = ดี
- 7 – 12 = พอใช้
- 0 – 6 = ควรปรับปรุง.....